

Sıra	Takvini Derecesi	Adı	Soyadı	Baba Adı	Anne Adı	Doğum Yeri ve Tarihi	İlçe-Mahalle/Köy	Cilt-Henf. Birim Sıra No	Madens. Hali	Durumu
1	Annemizin E-Annemizin Babasının Babası	MEHMET		MEHMET	RAHME	AVDAN 01/07/1946	Konya/Akşehir/AVDAN MAHALLESİ	12-10-7	Evlü	Ölümlü 01/08/1922
2	Annemizin K-Annemizin Babasının Annesi	RAHME		MEHMET	RUKYE	AVDAN 01/07/1946	Konya/Akşehir/AVDAN MAHALLESİ	12-38-5	Dü	Ölümlü 08/03/1946
						AKSARAY	Akşehir/Edişi	07-28		Ölümlü

TÜRKİYE SOY BİLGİSİNİ ARAŞTIRIYOR

Nesilhan KALKAN

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından sunulan ve vatandaşlar tarafından ilgi gören Alt-Üst Soy Bilgisi Sorgulama hizmeti ile ilgili konuşan İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Uğur Gündüz konu hakkında önemli noktalara değindi. Son günlerde e-devlet sitesinden soy ağacı sorgulama ile ilgili basında birçok haberin yer aldığından bahseden Doç. Dr. Gündüz ilk önce bunun toplumsal yapı ve yaşanan coğrafya ile bağlantısının kurulması gerektiğini anlattı. Türkiye'nin geniş ve kitlesel göç hareketlerinin yoğun olduğu bir konumda olduğunu ifadelerine ekleyen Doç. Dr.

Gündüz, "Böylesine hareketli bir konargöçer toplumsal yapının olduğu yerde haliyle çok sık yer değiştirmelerin yaşandığı, ailelerin çok geniş farklı bölgelerden, coğrafyalardan kentlerden bir araya geldiği bir popülasyona sahibiz" dedi. Doç. Dr. Gündüz, bu durumun insanların soy kütüklerini merak etmesine neden olduğuna değinerek, konmak ve göçmek kelimelerinin kültürümüzde çok geniş anlamlara geldiğini belirtti. "ÇOCUK SAHİBİ OLDUĞUNUZDA BİR ESER BIRAKMIŞ GİBİ OLUYORSUNUZ" Doç. Dr. Gündüz, konuya psikanalitik bir bakış açısıyla bakan uzmanların durumu şu şekilde açıkladıklarını söyledi: "İnsanların soy kütüklerini araştırması tıpkı çocuk sahibi

olmak ya da ölüm kaygısından uzaklaşmaktan kaynaklanıyor. Çünkü bir çocuk sahibi olduğunuzda bir eser bırakmış gibi oluyorsunuz. Bu durum size bir anlamda ölümsüzlük ya da öldükten sonra geride bir şeyler bırakma ve ölüm kaygısına karşı rahatlatma olanağı sunuyor". "VAR OLAN BİR ŞEYİN GÜN İŞİĞİNE ÇIKTIĞINA TANIK OLUYORUZ" Yazılı kültürün aslında soy ağacını ortaya koyduğuna değinen Doç. Dr. Gündüz, arşiv kayıtları, nüfus ve göç hareketlerinin yazılı kayıtlara geçmesinin Osmanlı'dan beri var olduğunu belirtti. Doç. Dr. Gündüz, aslında bu kayıtların her zaman mevcut olduğunu bildirecek Osmanlı arşivleri, tahrir defterleri, nüfusla ilgili hareketler ve bir takım nüfus kayıtlarının

yakın zamana kadar sadece meraklı ve ilgili araştırmacılara açık olduğunu söylerken, bu sayede herkese açık olacağını ifade etti. Önceki kayıtların da gün ışığına çıkması ile uzak bir

geçmişe dönük kayıtların gün-cellenebileceğini aktaran Doç. Dr. Gündüz, sözlerini şu şekilde noktalandı: "Aslında var olan bir şeyin gün ışığına çıktığına tank oluyoruz."

Doç. Dr. Uğur GÜNDÜZ

TÜRK DİZİLERİNİN RÜZGARINI ŞİLİ'DE

Arş. Gör. Pınar ASLAN

Özge KARAHAN

Latin Amerika'da Türk dizilerinin etkisi hakkında araştırmalar yapan İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü Öğretim Üyesi Arş. Gör. Pınar Aslan, Türk dizisinin Şili'de

bir televizyon kanalını batmaktan kurtardığını anlattı. Popüler kültür ve kültürün kamu diplomasisi üzerindeki etkilerini inceleyen Arş. Gör. Aslan, çalışmaya başlama sürecini "2-3 yıl önce bir gazetede küçük bir makale gördüm. Şili

televizyon reytinglerini içeren bu makaleye göre Şili'de en çok izlenen 10 programın 9'u Türk dizisiydi. Bu beni çok etkiledi ve araştırmak için Şili'ye gitmeye karar verdim" diye anlattı. Arş. Gör. Aslan, neden özellikle Şili'yi seçtiği sorusunu "Hem oradaki üniversite çok iyiydi hem de Latin Amerika'da Türk dizileri ilk olarak Şili'de yayınlamaya başladı. Oradaki üniversite ile yazıştım ve kabul edildim" şeklinde yanıtladı. "HALİT ERGENÇ ŞİLİ'DE FENOMEN" Türk dizilerinin Latin Amerika'daki popülarlığını araştıran ve dizilerin Şili'ye girişinin "Binbir Gece" adlı diziyi olduğunu vurgulayan Arş. Gör. Aslan, Şili'de şahit olduğu ilk şartırcı

olayın okuldaki sekreter masalarının üzerinde gördüğü Halit Ergenç fotoğrafı olduğundan bahsetti. "TÜRKLERİN AİLELERİNE BAĞLI OLMASI LATİN AMERİKA SEYİRCİSİNİN HOŞUNA GİDİYOR" Televizyon kanalı MEGA batmak üzereyken "Binbir Gece" adlı Türk dizisinin bu kanalı batmaktan kurtardığını anlatan Arş. Gör. Aslan, sözlerini şu şekilde sürdürdü: "Dünyanın her yerinden dizilerin bir araya geldiği uluslararası bir platform olan MIP fuarına katılan Şilili bir televizyoncu tesadüfen Türkiye standına gidiyor. Kendisine ilk olarak bir aksiyon dizisi öneriyorlar fakat dizinin Şili'de başarılı olmayacağını düşünerek istemiyor. Daha sonra 'Binbir

Gece' adlı diziyi öneriyorlar ve ilk bölümü Türkçe olarak alıp ülkesine dönüyor. Yani İspanyolca bilen birinin anlaması imkânsız aslında. Buna rağmen diziyi Türkçe izliyor ve çok etkileniyor." Kanalın batmaktan kurtarıldıktan sonra kendi dizilerini üretmeye başladığını hatta bu dizi müziklerinin de Toygar Işık tarafından bestelendiğini söyleyen Arş. Gör. Aslan, ifadelerini şöyle noktalandı: "Yani Latin Amerika dizilerinde çekim tekniğinden müziğe, mimarinin kullanılmasından kıyafete kadar birçok konuda değişim yaşadığını düşünüyorum. Türk dizilerinin Latin Amerika'da bizim düşündüğümüzden çok daha derin bir etkisi var."

BAHARIN MÜJDECİSİ “CEMRE”

Baharın yaklaştığını müjdeleyen ve “yeniden üretim”in temsilcisi cemre, kuşaktan kuşağa aktarılan inanç biçimlerini şekillendiriyor.

Beyza Nur KIZILDEMİR

Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Zehra Hamarat, cemre düşmesiyle ilgili geçmişten günümüze bir değerlendirme yaptı.

Türk kültürü ile beraber Arap, Fars, Moğol, Grek vb. pek çok kültürde rastlanan cemre inancı, insan yaşamını önemli ölçüde etkileyerek belirli davranış kalıpları yaratmaya devam ediyor.

“Cemrenin halk arasında bir inancın karşılığı olarak ilk defa kimin tarafından kullanıldığını tespit etmek mümkün görünmüyor” diyen Yrd. Doç. Dr. Hamarat, tarıma ve hayvancılığa dayalı toplumlarda cemre inancının farklı isimlerle nitelendirildiğini belirtti.

Yrd. Doç. Dr. Hamarat, Arapça kökenli bir kelime olan cemrenin “ateş kuru” ve “köz” anlamına geldiğini vurguladı.

Yrd. Doç. Dr. Hamarat, “Cemrenin 19-20 Şubat’ta önce havaya düştüğü ve ardından havanın ısındığına, daha sonra 26-27 Şubat’ta ikinci cemrenin suya düştüğü ve suyun ısındığına, son olarak da 5-6 Mart’ta cemrenin toprağa düşüp toprakta ısının yükseldiğine inanılmaktadır” diyen Yrd. Doç. Dr. Hamarat, Arapça ve Farsça eserlerde cemrenin yükseldiğine dair bir inancın da var olduğunu belirtti.

Cemre ile ilgili en eski yazılı kaynağın 13. yüzyılda Kazvini’ye ait olduğunu vurgulayan Yrd. Doç. Dr. Hamarat, bazı kaynakların cemrenin kökenini Araplardaki bir uygulamaya bağladıklarını söyledi.

Söz konusu uygulama ise şu şekilde: Soğuk şiddetlendiği zamanlarda deve, siğir, koyun gibi hayvanlarıyla beraber dağlarda bulunan geniş mağaralara giren Araplar; kendileri için ayrı, koyunları için ayrı, siğir gibi büyükbaş hayvanları için de ayrı yerler tayin ediyorlar. Soğüğün şiddetini kırmak için her bir yere ayrı bir ateş yakıyorlar.

Kış sonuna doğru soğüğün azaldığını hissettikçe üç ateş –dıştan içe doğru- bir hafta arayla söndürüyorlar. Bu şekilde ateşi söndürmeye “sukut-i

cemerât” deniyor ve her bir ateşin sönmesine de “sukut-i cemre” adı veriliyor.

Cemre düşmesi inancının bu uygulamadan kaldığı da böylelikle rivayet ediliyor.

TEKERLEMELERİN BAŞ KAHRAMANI

Cemrenin Eski Türkler tarafından gökyüzünde yaşayan yakışıklı bir delikanlı olarak düşünülüğünü belirten Yrd. Doç. Dr. Hamarat, hikayeyi şu şekilde aktardı: “Erman Artun’un belirttiğine göre cemre adındaki bu delikanlı bir gün dünyayı merak edip dünyaya yaklaşınca havaya düşmüş ve bu sırada gördüğü bir kıza aşık olmuş. Kıza yaklaşmak isterken suya düşmüş, suda yıkanıp temizlenince karada aşık olduğu kıza kavuşmuş.

Yakışıklı delikanlı ve güzel kız arasındaki bu aşk, yeryüzüne bereket ve sıcaklık getirmiş.” Üç cemrenin yıldızların üç oğlu olarak kabul edildiği ve sırasıyla “tarf, hen’a, cephe” yönlerinde olduğunu aktaran Yrd. Doç. Dr. Hamarat, “Bunlara cemre denilmesinin sebebi ise parlak ve ateş renginde olmalarıdır” dedi.

Yrd. Doç. Dr. Hamarat, halk arasındaki ilginç inanışlara değindikten sonra; eski İstanbulluların cemreyi tekerlemelere konu ettiklerini de belirtti ve sözlerini Reşad Ekrem Koçu’dan alıntılattığı şöyle bir tekerleme ile noktalandı: “Üç biraderler / Kevakibzadeler / Biri meşrebir hava/ Biri deryade yüzer / Biri hakipaye yüz sürer.”

FOTOĞRAFLAR: YUSUF TEKKE